ÚSTAVNÍK
ZŠ a MŠ ÚSTAVNÍ

BARVY NÁS BAVÍ
jarní speciální číslo, které vytvořili žáci 1. stupně
ČTĚTE NA STRANĚ 1-4

Barva k barvě sedá..

Jarní číslo našeho Ústavníku je zaměřené na barvy a vše kolem nich. Začíná jaro, které je také plné barev, a proto jsme se rozhodli vám o barvách přinést co nejvíce zajímavostí. Dozvíte se, co která barva znamená, na co si dát pozor při nakupování, proč chameleon mění barvu nebo proč černá není barva... A protože kdo si hraje, nezlobí, v zadní části Ústavníku si můžete pohrát s antistresovou mandalou nebo zvířátky origami.

Příjemné prožití jara!

Věděli jste, že...?

Když se podíváme kolem sebe, vše, co vidíme, je barevné. Barvy se prolínají celým naším životem a ovlivňují ho. Ale jak je možné, že barvy vnímáme? A jak dokážeme rozlišit lososovou od meruňkové? Barva je vjem, který vytváří viditelné světlo dopadající na sítnici lidského oka. Barevné vidění zprostředkují receptory zvané čípky trojího druhu – citlivé na tři základní barvy: **červenou** , **zelenou** a **modrou** . Pro člověka je viditelný jen malý výsek s vlnovými délkami zhruba od 400 do 700 nanometrů. Pokud na sítnici našeho oka dopadá světlo, vidíme různé barvy podle toho, jaké světlo se nám do oka odráží. Bílá je barva, kterou oko vnímá v případě, že z daného směru přichází světlo všech barev. Černá barva je taková, kterou oko vnímá v případě, že z daného směru nepřichází žádné světlo, takže se vlastně ani nejedná o barvu, ale jen o lom. Zajímavé je, že některé druhy hmyzu umí vnímat ultrafialové záření (např. včely). Na druhé straně infračervené záření vnímají někteří plazi.

Přestože lidé nevidí infračervené záření, mohou ho cítit jako teplo svými receptory v pokožce. Ultrafialové světlo se zase na člověku projeví jako opálení. Na tomto principu funguje i solárium. Před ultrafialovým zářením se ale musíme také chránit. Proto se v létě natíráme

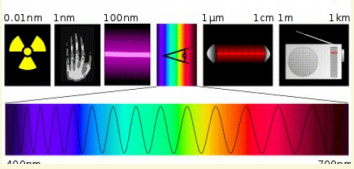

foto: www.wikipedia.cz

opalovacími krémy, které mají různý faktor ochrany proti UV záření. Pokud jste na sluníčku v létě poprvé, měli byste použít vyšší číslo faktoru, např. 50. Když už se opalujete déle, můžete faktor snížit, nikdy byste však neměli přestat tyto ochranné krémy používat úplně. Také sluneční brýle by měly být vybaveny UV filtrem, který chrání naše oči před UV zářením.
www.zsmutejovice.cz

Velikonoce jsou za dveřmi

foto: Petr Šedý

Svátky jara, ale také svátky úzce spojené s křesťanskou tradicí, to jsou Velikonoce. Názvy dnů v tomto období jsou často inspirovány barvami. Proč?

Škaredá středa nebo také Sazometná středa připomíná Jidášovu zradu, tedy škaredý skutek. Sazometná proto, že se v ten den vymetaly saze z komína.

O **Zeleném čtvrtku** byste měli jíst něco zeleného, abyste byli po celý rok zdraví.

Bílá sobota | své jméno pravděpodobně dostala na základě bílých rouch, která oblékali nově pokřtění věřící.

www.radiozurnal.rozhlas.cz

Škola v průběhu věků

foto: Vedení školy ZŠ Ústavní

Kdysi dávno, za mladých let vašich učitelů, měla škola jiný kabátek. Nicméně bylo potřeba naši krásnou budovu zateplit

foto: Vedení školy ZŠ Ústavní

a zmodernizovat. Vedení školy dalo hlavy dohromady. A tadááá! Volba padla na růžovou, pro svou výjimečnou pozitivitu. A díky tomu se nyní můžeme kochat pohledem na krásné moderní provedení naší růžové školy.

Význam barev

foto: www.google.com

Bílá barva
Bílá je symbolem čistoty, jasnosti a nevinnosti, ale i touhy po dokonalosti. Napomáhá přemýšlení.

Žlutá barva
Žlutá je nejjasnější teplou barvou s povzbuzujícím a rozveselujícím účinkem. Je symbolem moudrosti a vysoké inteligence. Podporuje myšlení, povzbuzuje nervy a oživuje paměť.

Oranžová barva
Oranžová je symbolem optimismu, mládí a radosti ze života. Vzbuzuje v nás zvědavost a touhu po dobrodružství. Dodává životní radost a sílu, pohlcuje negativní energie. Pomáhá léčit fobie všech druhů, překonávat depresi a těžké životní okamžiky. Je to barva moudrosti.

Červená barva
Červená je teplou stimulující barvou. Oživuje nás a dodává nám odvahu. Symbolizuje krev, pohyb, vitalitu, energii a životní sílu. Dodává velké množství energie, aktivuje, zahřívá, probouzí životní energii.

Růžová barva
Symbol něhy, jemnosti a romantické lásky, zároveň však také nezralosti a naivity. Je označována jako barva srdce. Prozrazuje sentimentalitu a jemnost.

Fialová barva
Fialová barva je symbolem duchovna i srdečnosti. Působí na centrální nervový systém uklidňujícím dojmem a vyvolává spánek. Přináší inspiraci, pokoru a napomáhá meditacím. Zklidňuje hyperaktivní děti.

Modrá barva
Modrá barva symbolizuje moře, nebe, ale i povinnosti. Vyjadřuje pocit svobody, napomáhá k inspiraci. Pomáhá při problémech v komunikaci a sdělování. Propojuje srdce a rozum.

Tyrkysová barva
Spojuje blahodárné účinky modré a zelené a tím nás očišťuje a zároveň posiluje. Má uklidňující účinky na tělo i duši. Symbolizuje svobodnou duši. Podporuje sebevědomí, fantazii a spontánnost.

Zelená barva
Je barvou přírody, rovnováhy, klidu a naděje. Působí uklidňujícím dojmem. Povzbuzuje přátelství, lásku a sounáležitost k okolí.

Hnědá barva
Symbolizuje trpělivost a spolehlivost. Je to barva země a pokory. Dodává klidnou stálou energii. Je barvou zdravého rozumu.

Šedá barva
Je barvou neutrality a kompromisu.

Černá
Černá barva nám pomáhá neuzavírat se do sebe a neztratit se v neklidném světě. Symbolizuje pevnost, stálost, nekonečno.
http://www.tradiciones.cz/vyznam-barev/

Pozor na slevy!

foto: www.NDtruck.cz

foto: www.wterm.cz

Psychologie barev v marketingu

Každý z vás jistě někdy přišel do obchodu a první, co vás obklopilo, byla spousta barevných reklam a slevových letáků.

Všimli jste si, že tyto letáky a AKCE jsou většinou červené a žluté? V mnoha případech jsou v těchto barvách i názvy obchodů (Billa, Penny). Tyto barvy v nás totiž vyvolávají pocit nějaké senzace, novinky, prostě něčeho, co bude jistě zajímavé. Právě proto jsou těmito barvami označeny slevy a akce v nákupních regálech. Na oči člověka působí tyto barvy jako magnet a skoro každý se k takovému regálu rád podívá a koupí většinou i to, co vůbec nepotřebuje a na nákupním seznamu to neměl.

Dávejte si ale pozor na falešné slevy! Marketingoví - čili reklamní - manažeři totiž rádi trochu klamou. Když se pozorně zadíváme na některé akční slevy, zjistíme, že vůbec o žádnou slevu nejde a za věc utratíme stejně, jako kdyby v žádné slevě nebyla (viz obrázek). Někdy je věc dokonce dražší, než původně byla.

Mezi další marketingové triky také patří uspořádání prodejny. V mnoha obchodních domech jsou už uspořádaná "tržiště" - všechno všude. Než si tedy koupíte banán, potkáte taky jahody, rajčata, borůvky, dýně.. A to všechno tak krásně barevné, že to chcete mít. Musíte projít celým obchodem, abyste našli to, co hledáte.

A co teprve u pokladny? Tam už na vás čekají barevné krabičky s bonbóny, sušenky, žvýkačky. I tady platí - vidím, beru. A hlavně - u pokladny už je poslední šance.

www.g.cz

Barevná poezie

O barvách už bylo napsáno mnoho básniček. Většina z nich je také o jaru, které je plné barev. Další básničku na barevné téma přidala i žačka 4. třídy Vali. Ani její báseň není "jarní" výjimkou.

Malířova paleta

Mám barvy, mám,
já je dobře znám.

Nejvíc se mi zalíbila
červená a také bílá.

Zelená je barvou lesů,
fialová barvou vřesů,

modrá je jak barva moře,
hnědá je zem, když se oře.

Šedá s černou nepostačí,
když chci kreslit pírka ptačí.

Žlutá se jak zlato třpytí,
oranžovou kreslím kvítí.

Valentina Lazarevičova, 4.A

Pohádka o barvičce

foto: www.etravel.cz

Byla jednou jedna tyrkysová barvička. Byla moc krásná a sytá, ale cítila se osaměle. Neměla mezi barvičkami žádné kamarády. Asi proto, že byla moc výrazná. Ostatní barvy si vedle ní připadaly málo zajímavé a nehezké.

Jednoho dne si slavný malíř koupil v obchodě s výtvarnými potřebami sadu barev, kde právě byla i tyrkysová barvička. Přinesl ji domů a rozhodl se namalovat moře. Malíř si připravil plátno a začal přemýšlet, jakou barvu moře vlastně má. Připravil si několik modrých odstínů. Barvičky se začaly předhánět, která bude jako první. Bály se, že jako první bude vybrána tyrkysová.
A opravdu si ji malíř vybral. Byla krásná a sytá, ale něco tomu chybělo. Malíř tedy začal přidávat další barvy, ty se začaly do sebe vpíjet a moře bylo čím dál tím krásnější.

Barvičky tak pochopily, že jsou krásné všechny dohromady a že se navzájem potřebují. Obraz byl poté vystaven v muzeu a všechny barvy na sebe byly pyšné.

Lia Plzenská, 4.C

Barvitá anketa

Zeptali jsme se našich žáčků na několik otázek, které mají něco společného s barvami. A tady máte jejich nejzajímavější odpovědi.

1. Proč je nebe modré?
Protože bílé být nemůže - mraky by nebyly vidět.

2. Je zebra černá s bílými nebo bílá s černými pruhy?
Žáci se jednomyslně shodli na variantě bílá s černými - ALE! věda tvrdí opak.

3.Mají urození lidé opravdu modrou krev?
Ano, protože je uctíváme.

4. Proč je špenát zelený?
Protože si to tak bůh usmyslel.

5. Z jakého důvodu mění chameleon barvy?
Kvůli svému prostředí a svým pocitům.

foto: Mgr. Šárka Papežová

Emoce v barvě

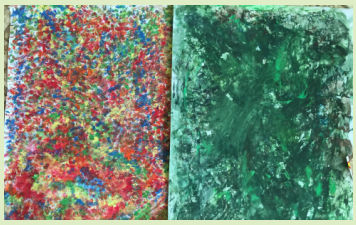

foto: J. Kasová, A. Kerberová, J. Kalinová, E. Caklová, 4.A

Ne každý den se probouzíme s dobrou náladou. A podle toho volíme i oblečení, ve kterém z domu vyrážíme. I naše emoce, čili pocity, se dají převést na barvy.

foto: L. Daněk 4.C

A o to se pokusily 4. třídy naší základní školy. Schválně, který obrázek znázorňuje depresi? Který závist? A ze kterého čiší čistá radost? Zkuste si tipnout.

Celoroční fauna...

foto: J. Holcová, 4.C

foto: B. Šantorová, 3.A

Příroda je snad tou nejbarevnější částí našeho světa. Zvířata i rostliny jsou v tolika rozličných barvách, až oči přecházejí. A to i ty na papíře.

Jak já se vidím

foto: Anna Růžičková, 4. A

Každý sám sebe nějak vnímá. A každého také nějak vnímá jeho okolí. Můžete mít pocit, že jste ke všem milí, rádi pomůžete a pořád se na lidi kolem sebe usmíváte. Ale vnímají vás tak právě i ti lidé kolem vás? Žáci 4.A se snažili vytvořit svůj vlastní portrét - jak já sebe vidím (uvnitř postavy) a jak si myslím, že mě vnímá vnější okolí (barvy vně obrysu). A jak se vidíte vy?

... a flora

foto: Dan Tácha, 3.A

foto: O. Sokol, 3.A

I hudba má své barvy

Mnoho známých světových malířů do svých děl zakomponovalo hudbu. V roce 2014 byla ve Veletržním paláci provedena hudební výstava, při které mohl návštěvník vidět zapojení hudebních nástrojů do obrazu. My to zkusili naopak - připojit obraz k hudbě. Při poslechu hudby jsme tvořili barevná díla. Barvy byly použity podle toho, jak každý hudbu slyšel - vysoké tóny světlými barvami, krátkými tahy, naopak hluboké tóny tmavou barvou, rovnou linií.. Každý vnímá hudbu

foto: M. Čejchanová, A, Růžičková

jinak. Proto jsme toto dílo tvořili ve dvojici a prolínali barvy navzájem. A co z toho vzniklo?

Černobílá v hlavní roli

foto: F. Kohout, 5.B

foto: F. Major, 5.B

Nejen barevné kombinace může být těžké nakreslit. Naopak, práce pouze s tužkou nebo tuší je mnohem náročnější, než se zdá. Pokud navíc máte za úkol vytvořit perspektivu, kde se věci zmenšují, jde o velmi náročný úkol. Tomuto tématu se věnovala třída 5.B a jejich díla dopadla nad očekávání dobře.

Jedlá duha - že neexistuje?

foto: www.megvkuchyni.cz

V duhových barvách se dnes prodává všechno kolem nás - oblečení, školní pomůcky, sportovní potřeby. I jídlo může být duhové - co takový donut z Donuter s duhovou polevou? Nebo dort ze Světozoru s duhovým těstem? Právě takový dort jako na obrázku si můžete doma upéct sami. Jen poproste o pomoc maminku, ať vaše kuchyň nechytne plamenem.

Dejte pozor na horký plech! Na zdobení vám postačí krabička lentilek nebo jiných barevných bonbonů, které máte rádi.

Dobrou chuť!

Recept na duhový dort

Na těsto budete potřebovat:

5 vajec
5 lžic oleje
120 gr hladké mouky
150 gr cukru krupice

Vyšlehejte ručním šlehačem tuhý sníh z bílků. Postupně přidávejte cukr a šlehejte do tuha. Poté přidávejte vždy jednu lžíci oleje a jeden žloutek a šlehejte na mírnější stupeň. Přisypte mouku a jemně vmíchejte vařečkou. Těsto máte. A jak do něj dostat barvy? Rozdělte ho na několik dílů do menších misek a nasypte k němu trochu potravinářského barviva, které se vám líbí. Postupně upečte ve vymazané a vysypané formě na dort všechny barevné části. Pečte v rozehřáté trouby na 180°C přibližně 30 minut. Vytáhněte upečené korpusy a nechte vychladnout. Po vychladnutí namažte krémem, který máte rádi, a pokládejte jednotlivé části na sebe. Vršek dortu namažte krémem a máte hotovo! Dobrou chuť!

Barevné tvoření

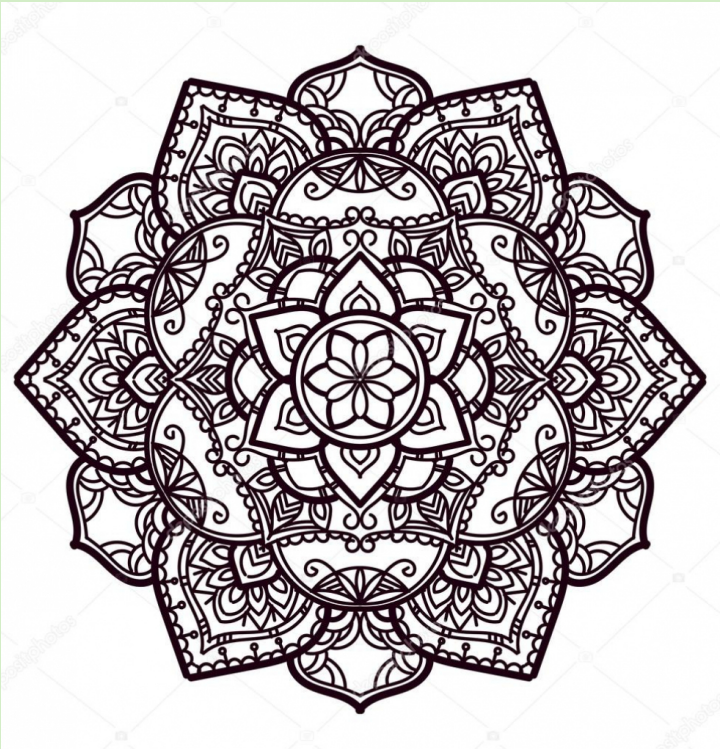

foto: www.depositphotos.cz

Kouzlo mandal

Ve škole se často dostaneme do situace, kdy už máme práci hotovou, ale nechceme dostat další práci, že. V takové chvíli se jistě hodí mít po ruce jednu antistresovou mandalu a penál plný pastelek.

A co je to mandala? Znamená to kruh nebo také magický oblouk. Jedná se o nadčasový symbol jednoty a rovnováhy. Už mnohé staré národy věděly o síle schované ve středu mandaly a uměly ji využít. V posledních desítkách let ji potvrzují i vědecké studie. Proto využijte této zvláštní síly, a to jak při vytváření mandaly, tak při relaxaci s hotovou mandalou. Účinky malování a koncentrace na barvu známe všichni z omalovánek. Mandala může být takovými omalovánkami pro děti i pro dospělé.

Díky svému uspořádání kolem středu se však může stát i něčím víc než pouhou relaxací s pastelkou. Může být terapeutickým nástrojem, prostředkem k poznání sebe sama, pomocníkem na cestě do našeho středu –

- do místa, kde vládne klid, harmonie a láska.

www.centrum-mandala.cz

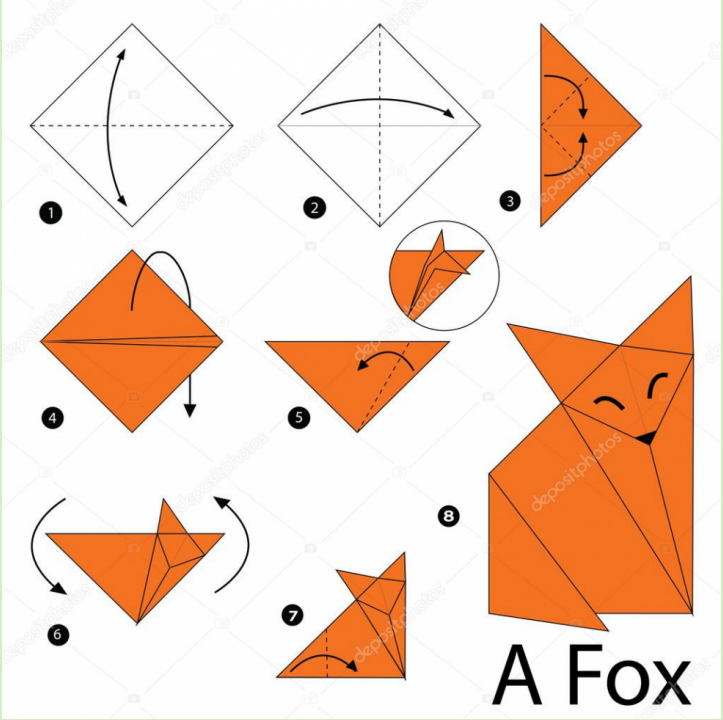

foto: www.depositphotos.cz

Skládání origami

Origami je staré japonské umění, které vzniklo již před tisíci let. Bylo určeno převážně pro skládání praktických věcí - misky, krabičky, vázy. Až později se z této činnosti vyvinulo hlavně estetické umění a teprve v 17. století se začalo skládat i pro zábavu. Nejprve se hra šířila mezi dívkami z vyšších vrstev společnosti. Již v té době znali Japonci na 70 druhů skládanek. Dnes jsou jich statisíce.

Origami, tak jak ho známe dnes, se rozvinulo až koncem 19. století. Tehdy obchodník s papírem pro Tokio začal dovážet papír z Evropy. Kromě klasického obdélníkového formátu stříhal papír i do čtverců. Barevné čtverce papíru pak prodával jako origami papír. Tak se origami stalo součástí každodenního japonského života.

Dodnes je nejoblíbenější a nejběžnější skládačkou v Japonsku papírový jeřáb „Orizuru“, který byl poprvé složen kolem roku 1800. V té době také vznikl nejstarší dochovaný dokument o origami „Senbazuru Orikata“ (Skládání jeřábu na tisíc způsobů). Proč je skládání jeřábu tak oblíbené? Jeřáb symbolizuje dlouhý život. Proto si ho lidé skládají pro štěstí a zavěšují v bytě. Nemocní lidé pak zhotovují tisíc jeřábů a věří v uzdravení.

I vy už jste určitě někdy zkoušeli vyrobit origami zvířátko. Že ne? Tak si pojďte poskládat lišku podle návodu. Uvidíte, jak je to snadné!

www.origami.webz.cz/

Novinky ze školních lavic

foto: Mgr. Šárka Papežová

Nový kroužek - Bricks 4 Kids

Do školy nově přibyl odpolední kroužek - stavění motorizovaných a nemotorizovaných modelů z lega. Stavíme dopravní prostředky, zvířata, budovy...
Kroužek trvá 50 minut, během toho děti postaví model, pohrají si s ním a pak ho zpátky rozloží do krabičky se součástkami. To by člověk nevěřil, že jeden tank přetlačí klidně dva i tři tanky. Čím to může být? Modely mají motory na baterky, a když je jedna baterka víc nabitá, má motor silnější výkon. To jsou pak závody jedna radost!

Ohlédnutí za zimou

Zima už končí, jaro ji střídá v plné palbě. I přesto, že už se všichni jistě těšíte na teplé jarní dny, delší večery a voňavé louky. My jsme si pro vás připravili malé připomenutí zimních sportů, protože **SPORTEM KU ZDRAVÍ!**

Nejen žáci 4. a 5. tříd navštívili kluziště u ZŠ Glowackého a užili si zde hodně legrace. A co by to bylo za akci bez dozoru... I naše paní učitelky si mohly pořádně zařádit.

foto: Mgr. et. Mgr. Lucie Cvanigová

COPYRIGHT © OMNIVEDA GROUP S.R.O.